

SPURNARSÍÐAN

Spyr og fá svar um útbúgvingar. Allar. Allastaðni.

Tað er tú, sum tekur endaliga avgerð um tína útbúgving, men nú kanst tú fá svar upp á spurningar um lestur her í Sosialinum. Holger Arnbjerg, sum starvast á Altjóða Skrivstovuni, og Bjørg Róin, lærari á Føroya Studentaskúla í Hoydølum, vegleiða teg um tínar móguleikar innan útbúgving og um tey fíggarligu viðurskiptini.

Holger og Bjørg arbeiða dagliga við at vegleiða fólki, sum ætla sær undir útbúgving í Føroyum ella uttanlands, antin tað er styttri ella longri útbúgving, verklig ella ástøðilig.

Tú kanst senda spurningar um útbúgvingar til post@sosialurin.fo, og so svara Holger og Bjørg tær her í Sosialinum.

Spurnigur 1: Góðan dagin

Dóttir mín er 15 ár og gongur í 9. flokk. Hon veit, at hon ætlar at sleppa at ganga á studentaskúlanum í Hoydølum, og hon vil eisini gjarna sleppa eitt ár við AFS, sum vit gjarna vilja stuðla henni í. Okkara spurning til tykkum er: nær er tað best at fara eitt ár við AFS, beint aftaná 9. flokk ella aftan á fyrsta árið á studentaskúlanum? Tað seinni vita vit, at fleiri gera.

Heilsan ein mamma

Svar :

Ja, summir næmingar fara við AFS aftan á fyrsta árið á einum miðnámskúla, og tað er vanligt ongin trupulleiki at sleppa inn aftur á skúlan, tá AFS-árið er liðugt, men hesir næmingar fáa eisini at vita, áðrenn teir fara avstað, at teir mugu melda seg úr skúlanum og søkja um at sleppa inn aftur, tá AFS-árið er liðugt, og tað sleppa tey, um pláss er, og tað hevur inntil nú ikki verið nakar trupulleiki, men hesir næmingar kunnu ikki fáa garanti fyri, at tað eisini er so framyvir. Nakað heilt annað er, at tað mest avgerandi, fyri nær tað er best at fara eitt ár burtur t.d. við AFS, er, nær tað fyri tann einstaki er best, og her hugsa vit, um næmingurin er búgvinn til at fara burtur í eitt ár t.d. aftaná 9. flokk, ella tað er betur at verða eitt ár eldri og hava gingið í s.s.

Vinarliga Holger og Bjørg

Spurningur 2:

Hey

Hvat kostar tað at ganga á háskúla, og hvussu eru móguleikarnir fyri at fara á háskúlasekið í Norðanlondum?

ppp

Svar til ppp:

Í Føroyum hava vit ein háskúla, Føroya Fólkaháskúla, www.haskulin.fo, har tað er eitt hált árs skeið nú í heyst, og tað kostar umleið 5.000 krónur um mánaðin. Flestu háskúlan í Norðanlondum hava long skeið upp á eitt háltv ella heilt ár umframt styttri skeið upp á eina viku ella tvær.

Í Danmark eru umleið 70 háskúlar – uttan upptøkukrøv – við ymsum profilum sum eitt nú: Humanistiskar og kreativar lærugreinar, ítrótt, list, samfelag og religiún, náttúruvísindi og útbúgvingarfyrirreiking. FINN DET DU ER GOD TIL, lýsa háskúlarnir við. Hygg eftir felags skránni á www.hojskolerne.dk

Vikuprísurin hjá háskúlunum fevnir bæði um undirvísing, kost og logi. Tað kostar umleið 1.200 krónur um vikuna at ganga á einum fólkaháskúla, men gjaldingin kann variera eitt sindur. Einstakir háskúlar geva serligan avsláttur til føroyingar.

Í Noreg er ein heimasíður, sum sigur frá øllum um norsku fólkaháskúlarnar: www.folkhogskole.no

Í Svøríki er eisini ein líknandi síða: www.folkhogskola.nu

Í Finnlandi: www.folkhogskolor.fi

SABBATÁR ELLA KVALIFIKATIÓNSÁR?

Tað eru fleiri ung, ið fáa sær eitt fríár eftir lokna skúlagongd, tí tey ikki vilja velja. Sabbatár er eisini eitt val. Umleið 20% velja at fara undir hægri lesnað beinanvegin, og hini mugu velja, hvat sabbatárið skal brúkast til.

Fyrirmunir við sabbatárið er at tú:

- kemur burtur frá skúlanum og sleppur at royna okkurt annað
- lærir at raðfesta tíð og pening
- lærir mál og aðra mentan, um partur av tíðini verður nýttur uttanlands
- fært móguleika at supplera og hugsa meira um framtíðarætlanir
- fært størri motivatiún
- hugsar meira málrættað

Vansar við sabbatárið:

- byrjar seinni upp á hægri lesnað
- gloymd vitan

- vandi fyri at fáa dýrar vanar
- missir móguliga bonuspeng (aftan á meira enn 2 ár í DK)

Hvussu kann eitt sabbatár síggja út? Og hvat kann tað innihalda?

Vinna pening, ferðast, supplera, fara á háskúla v.m.

Alt, ið búnar, betrar og kvalifiserar beinleiðis ella óbeinleiðis til útbúgvingar kring allan knøttin.

T. v. s. at eitt sabbatár skal leggjast til rættis tíðliga og væl fyri, at tað kann gerast ein suksé og ikki ein búskaparligur smeitur.

Byrja t.d. við:

- At arbeiða frá summarferiuni til í okt. Gjarna lestrarviðkomandi (3 mánaðar).
- Supplera eitt fak fyri jóla og fá SU í DK (2½ mánað)

- Far á háskúla í 5 mánaðar (í hinum norðanlondunum – ikki DK – við stuðli frá www.ui.dk)
- Enda við at arbeiða á einum hotelli í Sveitz samstundis, sum tú fert á málskúla (2 mánaðar) ella
- Ferðast til Avstralia og arbeið á einum vistfrøðiligum bóndagarði (3 mánaðar)
- Supplera eitt fak frá miðjan juli til miðjan august við SU (1 mánað)

Um tú hevur tvey sabbatár kunnu tíðarskeiðini sjálvandi gerast longri og kryddast við fleiri aktivitetum sum t.d.: Ferðaleiðaraskúli í Spania, Camp counselor í USA, heinta víndrúur í Frankríki, ansa eftir fólki við breki í Stóra Bretlandi, fiska í Føroyum, gartnari osfr.

Skjalpróg

Endamálið er at koma út um tryggu skúlakarmarnar og royna seg í verulig verðini. Royndirnar og vitanin kemur tær til góðar í nógvum ymskum samhangum. Um tú ætlar at brúka árið til at savna stig saman til kvotu 2 ella líknanadi, minst so til at kanna um tað, tú ætlar tær lýkur krøvini til útbúgvingina. Tað hevur alstóran týdning at tú kanst skjalprógva alt sum tú hevur gjørt bæði í Føroyum og uttanlanda. T.d. viðmøli, prógv, hotel- og ferðakvittanir v.m.

vh Bjørg og Holger